

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

จิตฐิพร เอี่ยมอักษร*

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 ปีการศึกษา 2557 จาก 10 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Crombach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์ทำงานวิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง โดยมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ ประสบการณ์ 10-20 ปี
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด เขต 2

ความนำ

ปัจจุบัน ประเทศไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในด้านความเจริญและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นวัตกรรมเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่อยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์ เพื่อสร้างศักยภาพของคนให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมส่วนรวมอย่างมีความสุข ในทุกสังคมยอมรับว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ ทั้งนี้การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนในชาติจำเป็นต้องได้รับการศึกษาในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนที่ยั่งยืนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติเท่าเทียมอารยประเทศ (จำลอง สุวรรณเรือง, 2546)

ดังนั้นลักษณะในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาที่จำเป็นอย่างยั้งที่ควรจะมีลักษณะในการประสานงานและการทำงานเป็นทีม อีกทั้งต้องได้รับความพึงพอใจจากผู้ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาทุกคน ซึ่งการบริหารงานในสถานศึกษาทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชนจะต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหารหลายอย่างจึงจะประสบความสำเร็จได้ และในบรรดาปัจจัยการบริหารนั้นคนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง เพราะคนคือผู้ดำเนินการให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย กล่าวคือ คนในองค์กรคือผู้ที่ทำหน้าที่กระทำงานต่าง ๆ ซึ่งจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับคนหรือบางครั้งที่เราเรียกว่า “สมาชิกร” ในองค์กรนั่นเองการบริหารองค์กรที่ดีนั้น ผู้บริหารนอกจากจำเป็นต้องศึกษาถึงทฤษฎีหลักการและกระบวนการ ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารและความพึงพอใจในการทำงาน โดยการบริหารงานที่ดีควรให้ได้ทั้งผลงานและความพึงพอใจด้วยเพราะในองค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ นั้น หากสามารถจัดการด้านต่าง ๆ ให้สนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้แล้ว ในองค์กรจะเต็มไปด้วยความตั้งใจทำงาน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน บรรยากาศในองค์กรสดชื่นและการปฏิบัติงานจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ดำรงศักดิ์ ไชยแสน. (2542, 18-19) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับผลงานมีความสัมพันธ์ต่อกัน หากผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจมากก็จะขอมอูทิสร่างกาย แรงใจ ให้กับงานส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงตอบสนองความต้องการและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร หากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน งานนั้นก็จะไม่สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน พบว่า คุณลักษณะทักษะที่จำเป็น และมาตรฐานของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดหลายด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี

วิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และในด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน พบว่า มีปัญหาเช่นเดียวกับปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ ครูควรได้รับการพัฒนาในกลุ่มสาระที่สอนให้มากขึ้น เพื่อไปจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำแผนในการพัฒนาชุมชนเพิ่มเติม โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องโดยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำทรัพยากรที่เป็นประโยชน์โดยรอบของสถานศึกษามาใช้ให้คุ้มค่าและพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับระดับการศึกษาที่สถานศึกษาเปิดทำการสอน ซึ่งสาเหตุมาจาก ครู ขาดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาด้านการบริหารการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอันจะเป็นผลให้การบริหารงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่มีสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรประกอบด้วยครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จาก 10 โรงเรียน จำนวน 137 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จาก 10 โรงเรียน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามตาราง (Krejcie และ Morgan) จำนวน 100 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ตามกรอบแนวคิด 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านลักษณะของงานที่ทำ ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านสวัสดิการความก้าวหน้าและการยอมรับนับถือในตำแหน่งหน้าที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.5-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Crombach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.976 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง โดยมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ ประสบการณ์ 10-20 ปี
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ 1. ด้านลักษณะของงานที่ทำมากที่สุด รองลงมา ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสวัสดิการ ความก้าวหน้าและการยอมรับนับถือในตำแหน่งหน้าที่ ด้านการปกครองบังคับบัญชา อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541 : 138) กล่าวในเรื่องการเน้นให้เห็นว่างานมีความสำคัญ (TaskImplement) ไว้ว่าผู้บริหารควรอธิบาย ชี้แจงหรือทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกถึงความสำคัญของงานที่พนักงานรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นงานในหน้าที่ใด ตั้งแต่ยามรักษาความปลอดภัย พนักงานทำความสะอาด ไปจนถึงระดับผู้บริหาร ทุกหน้าที่

ต่างมีความสำคัญต่อภาพพจน์ และความสำเร็จขององค์กรทั้งสิ้น หากแต่ละหน้าที่บกพร่อง ก็จะส่งผลกระทบต่อองค์กร เมื่อพนักงานรู้ถึงความสำคัญของงานของตนก็จะรู้สึกภาคภูมิใจ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นแรงจูงใจให้พนักงานทำงานเต็มความสามารถ ดังนั้นความพึงพอใจด้านลักษณะของงานที่ทำอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกรียงไกร เจริญพานิช ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ความพึงพอใจด้านลักษณะของงานที่ทำ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับนับถือ และความสำเร็จจากการทำงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ชล้า อรรถธรรม ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม คำศรี(2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก 9 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านลักษณะงาน ด้านความสำเร็จในงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ด้านสภาพของการทำงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยกย่อง และด้านความก้าวหน้า และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านนโยบายและการบริหาร โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายและการบริหารเป็นอย่างดี ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการบริหารงาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย ผู้บริหารมีการชี้แจงนโยบายของโรงเรียนให้ครู-อาจารย์เข้าใจได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาโรช ไสยสมบัติ. (2541, 30) ให้ความเห็นว่าการมีนโยบายและแนวทางในการบริหารงานในโรงเรียนที่ชัดเจน มีความเข้าใจนโยบายอย่างถ่องแท้ และให้เขาได้มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างแท้จริง จึงเป็นสิ่งที่จะทำให้ครู-อาจารย์มีความพึงพอใจในการทำงานอีกทางหนึ่งและจะทำให้งานในการกิจที่รับผิดชอบของโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2 ด้านลักษณะของงานที่ทำ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า การจัดบุคลากรเข้าทำงานตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ได้มีการประชุมชี้แจงกรอบขอบข่ายของแต่ละงานให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกทำงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ เสือโต (2544,บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนโปลีเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง พบว่าโดยรวมมีปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ทำ อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ วันเพ็ญ ศรีประสิทธิ์ (2547,72) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านลักษณะงานที่ทำอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความยุติธรรม ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงาน เป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ได้ปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละเอียด จงกลณี.(2535, 16) ให้ความเห็นว่า คนต้องการที่จะได้รับการปฏิบัติต่อเขาอย่างยุติธรรมและคงเส้นคงวา การให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายจะสร้างความรู้สึกรักอันดีในกลุ่ม การทำงานเป็นทีมจะได้ผลดีขึ้นและยังเป็นการพัฒนาโดยส่วนรวมด้วย เพราะการที่บุคคลทั่วไปได้มีส่วนในการรับรู้ความยุติธรรมและการใช้สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันยังมีอยู่ ยังมีความหวังและความสุข การที่คนได้รับการปฏิบัติต่ออย่างไม่เป็นธรรมย่อมจะไม่สามารถที่จะทำอะไรได้ผลดีเลิศได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยืน ลิตตา (2543, 73) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีความพึงพอใจ ด้านการบังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วันเพ็ญ ศรีประสิทธิ์ (2547,72) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการบังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสวัสดิการความก้าวหน้าและการยอมรับนับถือในตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการครองคน และตัวครูเองใช้หลักคุณธรรมในการครองตน ตลอดทั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความรู้ความสามารถ จนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนนักเรียน และผู้ปกครองทั้งนี้แสดงว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ได้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานด้วยการรับผิดชอบงานที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น มีอำนาจตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้นตามความเหมาะสม การพิจารณาความดีความชอบหรือค่าตอบแทนพิเศษมีความเป็นธรรม คอยช่วยเหลือสนับสนุนในการทำผลงานวิชาการและการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาโรช ไสยสมบัติ.(2541, 27) ให้ความเห็นว่า โอกาสความก้าวหน้าของครู-อาจารย์ โรงเรียน ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ในอาชีพ เช่น การอบรมสัมมนา การศึกษาต่อ การศึกษาดูงาน เป็นต้น การได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและการได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้น และ ละเอียด จงกลณี. (2535, 16) ให้ความเห็นว่า คนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในตน และเพิ่มประสิทธิผลของงาน ความซ้าซากจำเจเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่นำชีวิตให้ไปสู่หนทางที่ดีขึ้นและสูงขึ้น การพัฒนา เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงทั้งงานและชีวิตส่วนตัวให้ดีขึ้น ถือว่าเป็นเป้าหมายใหญ่ของคนที่จะหวังจะไขว่คว้า และนำพาชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ศรีประสิทธิ์ (2547,72) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์ หันนาคินทร์.(2524, 222) ให้ความเห็นว่า การแสดงความรับรู้ในความสามารถเมื่อบุคคลประสบความสำเร็จจากการทำงานเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาทราบ และเอาใจใส่ในผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ผลที่ได้รับ คือ ความเต็มใจในการทำงาน

และมีน้ำใจในการทำงานสูง และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2523, 66) ให้ความเห็นว่า การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนผู้มาขอคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้อาจเป็นการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ จะทำให้เกิดความพึงพอใจในงานที่ทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยืน ลิตตา (2543, 73) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีความพึงพอใจ ด้านการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ศรีประสิทธิ์ (2547, 72) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจสืบเนื่องมาจาก ทุกโรงเรียนในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ได้ดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบการบริหาร จึงทำให้มีสภาพการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ได้มีแผนงานและโครงการในการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน เช่น การประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการ การประกวดแผนการสอนและสื่อ ตลอดจนส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอกำหนดเป็นครูแกนนำครูต้นแบบ การทำวิทยฐานะ เป็นต้น ภายในโรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศภายในอยู่เป็นประจำและแต่ละเดือนจะมีการประชุมประจำเดือนเพื่อชี้แจงนโยบาย ผลการดำเนินงาน ข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ และรับทราบข้อมูลต่าง ๆ จากบุคลากร ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงานด้วยเหตุนี้จะเป็นเหตุผลสำคัญทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Clement . (1983, 1235-A) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของครูพบว่า เพศ ตำแหน่ง และประเภทของโรงเรียนไม่มีผลต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ผู้ที่มี ประสบการณ์ต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานต่างกันไปตามอายุงาน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ย่อมผ่านประสบการณ์ในการทำงานมานาน และผ่านผู้บริหารมาหลายคน ซึ่งผู้บริหารแต่ละคนย่อมมีวิธีการ

ปฏิบัติงานแตกต่างกันไป ในบางครั้งอาจยึดติดกับวิธีการของผู้บริหารคนเก่า แต่เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยผู้ที่มีการประสบการณ์น้อย หรือมีการประสบการณ์มาก จะมีความพึงพอใจในการทำงานไม่แตกต่างกันมากนักเพราะครูส่วนใหญ่มีวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร จักร กริชรัต(2542, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสระแก้วพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน หลังจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแล้ว พบประเด็นที่ควรนำมาเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านนโยบายและการบริหาร ผู้บริหารควรมีการชี้แจงนโยบายของโรงเรียนให้ครูเข้าใจได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ การมีนโยบายและแนวทางในการบริหารงานในโรงเรียนที่ชัดเจน มีความเข้าใจนโยบายอย่างถ่องแท้ และให้เขาได้มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างแท้จริง จึงเป็นสิ่งที่จะทำให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงานอีกทางหนึ่งและจะทำให้งานในภารกิจที่รับผิดชอบของโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2 ด้านลักษณะของงานที่ทำ ผู้บริหารควรจัดบุคลากรเข้าทำงานตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียน ได้มีการประชุมชี้แจงกรอบขอบข่ายของแต่ละงานให้บุคลากรทราบอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกทำงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถของตนเอง

1.3 ด้านการปกครองบังคับบัญชา ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความยุติธรรม ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงาน เป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ครูได้ปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ โดยบุคลากรในโรงเรียนต้องการที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและคงเสถียรภาพ การให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายจะสร้างความรู้สึกรักอันดีในกลุ่ม การทำงานเป็นทีมจะได้ผลดีขึ้นและยังเป็นการพัฒนาโดยส่วนรวมด้วย เพราะการที่บุคคลทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ความยุติธรรมและการใช้สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันยังมีอยู่ ยังมีความหวังและความสุข การที่คนได้รับมาปฏิบัติต่ออย่างไม่เป็นธรรมย่อมจะไม่สามารถที่จะทำอะไรได้ผลดีเลิศได้

1.4 ด้านสวัสดิการความก้าวหน้าและการยอมรับนับถือในตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารควรใช้หลักคุณธรรมในการครองคน และตัวครูเองใช้หลักคุณธรรมในการครองตน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความรู้ความสามารถ จนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง การแสดงความรับรู้ในความสามารถเมื่อบุคคลประสบความสำเร็จจากการทำงานเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาทราบ และเอาใจใส่ในผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ผลที่ได้รับ คือ ความเต็มใจในการทำงาน และมีน้ำใจในการทำงานสูง และ การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่า

จากผู้บังคับบัญชา เพื่อนผู้มาขอคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้อาจเป็นการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ จะทำให้เกิดความพึงพอใจในงานที่ทำทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูได้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานด้วยการรับผิดชอบงานที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น มีอำนาจตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้นตามความเหมาะสม การพิจารณาความดีความชอบหรือค่าตอบแทนพิเศษมีความเป็นธรรม คอยช่วยเหลือสนับสนุนในการทำผลงานวิชาการและการศึกษาต่อ คนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในตน และเพิ่มประสิทธิผลของงาน ความซ้ำซากจำเจเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่นำชีวิตให้ไปสู่หนทางที่ดีขึ้นและสูงขึ้น การพัฒนาเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงทั้งงานและชีวิตส่วนตัวให้ดีขึ้น ถือว่าเป็นเป้าหมายใหญ่ของคนหวังจะไขว่คว้า และนำพาชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของครูในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

2.2 ควรศึกษาความเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในเครือข่ายวังวิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

เอกสารอ้างอิง

เกษม คำศรี.(2547).*ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการ*

ประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ดำรงศักดิ์ ไชยเสน.(2542). *การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู*

ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเลย. รายงาน

การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ถนอมทรัพย์ มะลิซ้อน.(2540). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัด*

กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

ธงชัย สันติวงษ์.(2539). *องค์การและการบริหาร*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ปฐม นิคมานนท์.(2528).*การศึกษานอกระบบโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์อักษร.

อศยาพร สุวรรณบุญ.(2541). *ความพึงพอใจในงานของข้าราชการและลูกจ้างประจำ กรมคุมประพฤติ*

กระทรวงยุติธรรม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อำนาจ ศรีศิลา.(2545).*ความพึงพอใจของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัด*

บุรีรัมย์.ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์